

Scénář k audioreportáži - Anna Dvorská

„Na půdě a ve sklepě byli partyzáni.”

Paní Anna Dvorská se narodila 25. dubna 1939 v Pardubicích, měla dva sourozence. Matka pracovala jako účetní a otec byl zemědělec. Dětství strávila v Heřmanově Městci. Až jako dospělá se dozvěděla, že její rodiče u sebe za války schovávali šest partyzánů, kteří se účastnili Slovenského národního povstání.

„Nesměla jsem na půdu a nesměla jsem do sklepa. A taky jsem nesměla do ložnice. Já jsem je viděla až v televizi, to se objímali s mýma rodičema, a já jsem byla vyjevená, protože mně bylo hned jasné, proč se tam nesmělo. Máma je živá.”

Za války nebylo jednoduché uživit ani vlastní rodinu. Platil přísný přidělový systém a a potravin byl nedostatek. Přesto si maminka paní Dvorské dokázala obstarat mouku. I když to bylo velmi riskantní.

„Děda byl švec a dělal boty. To se vozilo k sedlákům na vesnici, protože potřebovali holínky. Maminka sedla na kolo, přes kolo měla přehozený holínky. Oni jí dali mouku. Pytel mouky. Máma ho dala na to kolo a jela domů. Večer u nás zazvonil zvonek, přišel policajt. Dyt' ty máš tady cestičku. Máma zbledla. Vem smeták a mazej uklízet. A máma v noci s baterkou šla po sobě uklízet mouku. Protože to bylo trestné.”

Vzpomínky paní Dvorské na válečná léta by vydaly na román. Z některých dodnes mrazí. Třeba když šlo o život jí samotné.

„A já jsem zjistila, že máma není doma tak jsem se vloudila do ložnice, protože mě to zajímalo, šestiletou hoklu, no a já jsem tam objevila pistoli. Stoupla jsem si k tomu zrcadlu a takhle jsem na sebe, že se zastřelím, jestli to střílí vůbec, jsem si říkala. Naštěstí soused šel na zahrádku. Zasáhl. Dostala jsem na zadek.”

Strach z války pro některé neskončil ani po jejím konci. A tady se opět ukázala dobrosrdečnost maminky paní Dvorské.

U nás byla jedna holka z Polska. Ona byla zavřená v koncentráku a stěhovala se přes Rýmařov do Polska. A na tom nádraží, jak uviděla tolik Němců, tak dostala takovou hrůzu, že utíkala na náměstí a tam se potkala s mojí mámou a vykládala jí to, že se třese celá, že nemůže jít ani na ten vlak, že tam jsou hitlerovci. Tak žila u nás týden nebo dva týdny. Ona nám vařila. Já jsem poprvé jedla kaši.”

Příběh paní Anny Dvorské a jejích rodičů nám připomíná, že válka se neodehrávala jen na frontě, ale také v každodenním životě obyčejných lidí. Právě jejich drobné, často neviditelné činy nám ukazují, jak důležitá je odvaha, lidskost a solidarita. A to v každé době.